

Topographia Paradisi.

PARADISVS qui *Hortus Eden*, *Hortus Iehova* & *Hortus Dei* alibi appellatur, ubi fuerit quaesitum est diu. Initio distinguendus hic Hortus ab eo qui Amos I vocatur *Beih-Eden*, nam is fuit in Caelosyria. Iam quum Moses testetur Paradisum ad Orientale Edenis latus confitum a Deo fuisse, indicat clare, partem Edenis fuisse Paradisum. Eden autē describitur a fluvio uno, qui se in quatuor fundit capita, *Pison*, *Gehon*, *Tigrim* *Euphratem*. Res clamat, alibi non fuisse quam in Babylonia. Sed Babyloniae partes sunt tres, Auranitis ad Euphratem, Mediana quam Chaldaeam vocant ad Arabiam desertam, & Infima quae Amordacia, quibusdam Merodacia dicitur, ad Sinum Persicum. Fluenta quatuor nobis designant Edenem non alibi fuisse quam in Auranigide, quae initio Audanitis quasi Edenitis videtur fuisse appellata. Iam Fluvios videamus. De Tigri qui Mosi *Chiddekel*, & Euphrate qui *Phrath* nulla est contraversia, notum enim est omnibus, hos ad Apamæam misceri, atque inde uno ingenti alveo ferri, posteaque exonerari in Mare Persicum, sicut in Chorographia nostra videre licet. Super sunt *Pison* & *Gehon*. *Pison* existimant quidam esse Euphratis ostium Orientale. Sed, quid attinebat Edenem facere vel tam amplum, vel loco infœcundiore, vel ubi non apparent distinde quatuor illa capita? Quarendus igitur fuit alius ei locus. Is est omnino inter Euphratem & Tigrim, ubi fluvius ab Euphrate manans lento agmine iuxta Apamæam Tigri miscetur, diciturque Incolis *Pasitigris* corrupte, rectum enim est *Pasitigris*. Eum Plinius abundare Anguillis ait xxx pedum Longitudinis. Certe *Pison* Hebraeis fœcunditatem significat. In ejus arena Aurum præstans inveniri testatur R. Moses Ben-Nachma. Atque eodem respexit Moses quum dixit *Pisonem* alluere regionem Chevila ubi est Aurum: Nam Chevila Susiana est, in qua Bdellium & Sardonyches inveniri Autores sunt Plin. lib. 6 cap. 27: & Solinus cap. 68. Gihon est primus Euphratis alveus Occidentem versus, qui terræ Chus hoc est Arabiae desertæ est proximus. Ex his apparet, quam illi ab omni rationis via aberrant, qui Paradisum tam amplum fuisse arbitrantur, quam amplius sit Univerſus terrarum Orbis. Neque enim si tota terra beata, protinus etiam tota fuit Paradisus, nam in Orbe beato Paradisus fuit sedes Adami beatissima. Sed illi tunc nobis fidem facient, quum demonstraverint, vel ubique Edenem fuisse, & ubique Orientalem Edenis partem, vel fluvios Tigrim & Euphratem alibi fluxisse quam in Babylone. Par quoque illorum est error, qui Paradisum nobis extruxerunt sub Aequatore in Zona torrida: Quorum commentum ridere est æquius, quam refutare.

Expleto